

سلیمان لایق سره د خلق دموکراتیک گوند په اړه مرکه

سلیمان لایق

یادداشت «اصالت»:

با تشکر از سایت انترنیتی ژمن که این مصاحبه را در اختیار ما قرار دادند. سایت «اصالت» ارگان نشراتی ح.د.خ.ا. که حامل اندیشه ها و آرمانها و اهداف مرامی این حزب بوده هرگونه نظرات و موضعگیری های که از لحاظ ایدئولوژیکی سیاسی و سازمانی مطابق با اصول و پرنسیپ های واقعینانه و اخلاقی مطرح میگردد و به تکامل آرشیف مبارزه تاریخی و کنونی حزب و جنبش یاری میرساند به نشر میسپارد. بررسی ها تحلیل ها و ابراز نظر های علمی متکی بر مدارک اصولی را میپذیرد.

اداره سایت «اصالت»، با توجه به نکات بسیار حساس، باریک و ارزشمند تاریخی که در متن پاسخ های محترم سلیمان لایق در این مصاحبه وجود دارد، تصمیم گرفت تا متن کامل این مصاحبه را برای مخاطبان عزیز «صالت» به نشر سپرده و آنرا به عنوان یک سند تاریخی در آرشیف خود داشته باشد.

=====

ژمن د تاریخی مرکو لری پیل کړي. د دیموکراسی له لسیزې را په دې خوا، د هر اغېزمن گوند له غړو سره مرکي کوي او نیوکیزې پوښتنې مطرح کوي، خو ناخوابه پوښتنې، د دوی له خپلو خولو خواب شي.

د دې لری په دې کړی کې مو ښاغلی سلیمان لایق سره مرکه کړې، چې د حزب دیموکراتیک خلق افغانستان یو له بنسټګرو او اغېزمنه څېره و. له ده مو د گوند د څرنګوالي، غلطیو او نورو مهمو موضوعګانو په اړه پوښتنې کړي.

حزب ديموکراتيک خلق افغانستان څنگه رامنځ ته شو؟

زموږ د گوند پيلوونکو ملگرو افغانستان پوره غوښتنه، دوی ډيورنډ نه مانه. دوی د پاکستان سخت مخالف وو. نو حزب ديموکراتيک خلق افغانستان يې جوړ کړ. په هغه وخت کې نړۍ دوه قطبي وه. يوې خوا ته غربي بلاک و، بلې خوا ته شوروي. هغه روشنفکرانو چې حزب ديموکراتيک خلق افغانستان جوړ کړ، دوی د پاکستان سخت مخالف وو او د ډيورنډ تحميلي کرښه يې نه منله. دوی چې کتل، له پاکستان سره غربي بلاک په کلکه ولاړ دی او ملاتړ يې کوي. موږ هم دغسې يوه بلاک ته اړتيا لرله. شوروي چې ستر سوپر پاور و، زموږ د داعيې ملاتړ يې وکړ. موږ له شوروي سره د سياسي گټو د توافق پر اساس يو شوي وو او له هغوی مو استفاده کوله.

حزب د هغو روشنفکرانو مجموعه وه چې د پاکستان په مقابل کې يې د افغانستان د حقوقو دفاع کوله. پاکستان د افغانستان په يوه برخه خپته اچولې وه. حزب ديموکراتيک غوښتل چې دغه پښتانه آزاد کړي او افغانستان پوره کړي. د روس ستر سوپر پاور له موږ سره مرسته وکړه.

بله دا چې، په هغه وخت کې په نړۍ کې د استعمار په مقابل کې خلک راپورته شول او خپله آزادي يې واخيسته. له دويمې نړيوالې جگړې وروسته هند له استعمار نه خپله آزادي واخيسته. پاکستان، نيپال، بنگله دېش او نور هېوادونه جوړ شول. په افريقې کې هم ځينې هېوادونه جوړ شول. شورويانو د خلکو دغه آزادي پال خوځښت ملاتړ کاوه او تاييدواوه يې. کله چې به هېوادونه آزاد شول، شوروي به ژر سفير ورواستاوه.

همدغو آزادي پالو نهضتونو په افغانستان کې هم د پښتنو د آزادۍ له پاره له خلکو سره هيلې پيدا کړې. موږ غوښتل چې د افغانستان سرحد تر اباسينه ورسوو. ويل کېږي، کله چې احمد شاه بابا هند ونيو، بيا يې د پښتنو مشران راټول کړل، او ورته يې وويل چې د افغانستان سرحد تر اباسينه دی، ها خوا هندوستان دی.

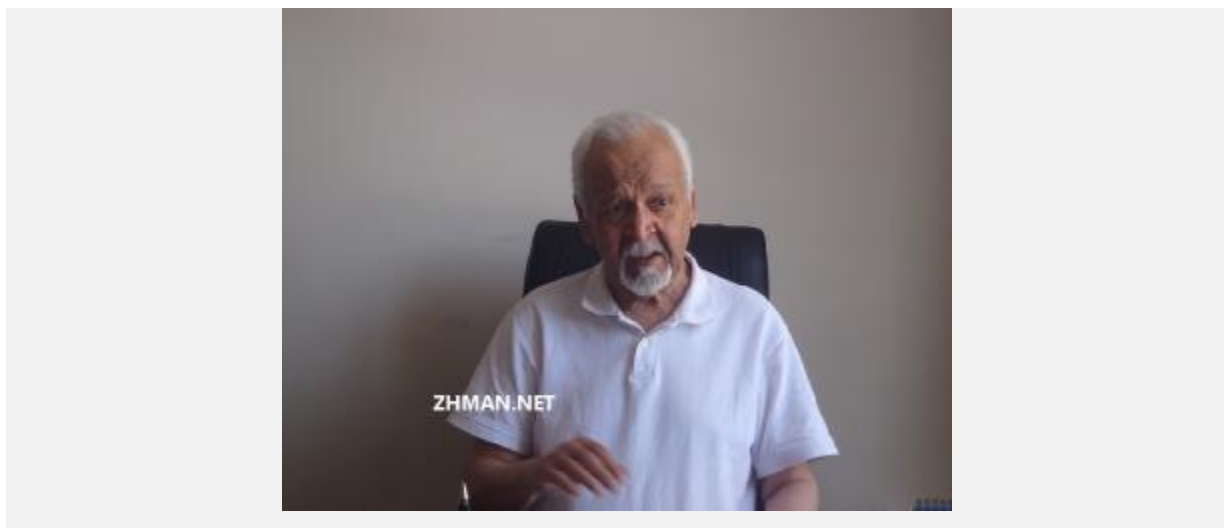
په هغه وخت کې د روشنفکرانو نظر دا و، چې موږ بايد تر احمد شاهي سرحداتو ورسېږو. موږ ويل چې هر چېرته د استعمار کړۍ شلېدلې، نو موږ څه بلا وهلي يو چې خپله خاوره مو لا هم آزاده کړي نه ده.

د پاکستان له جوړېدو سره چې ځينو توافق وکړ، لامل يې دا و چې پاکستان د اسلام شعار پورته کړ. د همدې له پاره ځينې ورسره شول. پښتانه خو ساده خلک دي، د اسلام په نامه بڼه غولېږي. پاچا خان وايي چې موږ سره هندوانو د پاکستان په جوړېدو کې غلطي وکړه.

نو د دغه گوند د جورېدو محرک د خاورې آزادول او د استقلال تر لاسه کول وو. بیا چې مور له شوروي سره شوو، لامل یې دا و چې هغوی له مور سره زمونږ د داعیې په تر لاسه کولو کې مرسته کوله.

دا سمه او معقوله ده چې باید سړی د یوه ستر سیاسي ځواک لمنه ونیسي او د هغوی په مرسته ځان یو چیرته ورسوي. دا په نړۍ کې ډېره عامه ده. خو اړینه نه ده چې هر هېواد دې د سوپر پاور آیديالوژي هم ومني. ډېر هېوادونه شته چې په گټو کې له یوه زبرځواک سره شریک دي او د هغوی خوا یې نیولې، خو د هغوی آیديالوژي یې نه ده منلې. تاسې د شوروي آیديالوژي ومنله او کمونېستان شوی. اوس پوښتنه دا ده، چې تاسې کوم ډول کمونېزم منلی و؟ دا مارکسېزم و، که مارکسېزم لېنېنېزم او که کوم بل ډول کمونېزم؟

زه تا باید پوه کړم، چې هغه ایديالوژي، چې مارکس کار پرې کړی او د کمونېزم په نامه یې وړاندې کړې، شک نه شته چې د هغې اقتصادي برخې، سیاسي برخې، ځینې تحلیلونه، د استدلال طرز زمونږ په پارټۍ کې اخیستل شوي وو، لیکن زمونږ پارټۍ په ژوند کې نه دي ويلي چې مور کمونېزم منو. تاسې یو سند نه شئ وړاندې کولای چې د دوی کمونېزم ثابت کړي. کمونېزم په مور پورې یو تپل شوی نوم دی.

لایق وایي نه پرون کمونېست و نه نن، بلکې د کمونېزم ځینې خبرې یې منلې وې.

ستاسې غړو بنکاره ویل چې مور خدای نه منو، کمونېزم مو خپل دین باله، پر لېنډ درود ستاسې ورځپاڼه کې خپور شوی او نور ډېر څه وو چې ستاسې د کمونېستي ثبوت کېدای شي. یو اشخاص دي، او یو رسمي پروگرامونه دي. اخبار هم مور د اشخاصو او افرادو شخصي نظر پورې تړلای شو. زه داسې هم نه شم کولای چې له دې خبرې انکار وکړم، خو د لېنډ د درود کیسه، چې تاسې یاد کړه، ډېره سوء توجهه شوه.

راځو دې ته چې له دې گوند سره په دې نامه چې دا کمونېست گوند دی، ډېره دښمني وشوه. خو زه وایم، چې که چېرته دا گوند سوچه اسلامي گوند ولای او مورن دا پالیسي وړاندې کړې وای، چې زموږ سرحد اباسین دی، بیا به هم دغسې دښمني ورسره شوي وای.

دا پاکستان چې مورن یې کمونېستان بللو، اوس هم له کمونېستانو سره ډېرې بڼې اړیکې لري. خو مورن یې د کمونېزم په نامه تورنولو او خلک یې راپسې پورته کول. زموږ یوازنی گناه دا ده چې ویلي مو دي چې سرحد مو اباسین دی...

تاسې کمونېستان وی که نه؟

نه. زه به له تاسې یوه پوښتنه وکړم. تاسې چې له ما د کمونېزم په تړاو پوښتنه کوئ، تاسې کمونېزم څنگه تعریفوئ؟

کمونېزم یوه ځانگړې اقتصادي نظریه ده، چې خپل سیاسي نظریات هم لري. کمونېستان پر دې باور دي چې فردي مالکیت نه شته، هر څه د دولت مال دی. دوی دین نه مني. مارکس په خپله دین د خلکو له پاره د اېمو په څېر مضر بولي.

مارکس خو خدای نه مانه، دې کې شک نه شته. خو زه په اعتقادي لحاظ مسلمان یم. په هند کې داسې کمونېستان شته، چې هم درمسال ته ځي او هم کمونېزم مني. خو داسې کمونېستان هم شته چې نه درمسال مني او نه جومات.

وايي درياب که لوی دی، څمڅه دې خپله ده. هر گروپ د خپلو مقاصدو له پاره په یوې ایډيالوژۍ تکیه کوي او د هغې ځینې برخې ورته مهمې وي او ځینې نه وي مهمې. مسلمانې هم همداسې ده. وهابیان وايي زیارت بڼه نه دی بله ډله یې مني.

هره ایډيالوژي همداسې ده. په یوه ایډيالوژۍ کې چې ډلې او اشخاص د هېوادونو گټې، پخوانی کلتور، اخلاقي چوکاټونه.. که له دې سره مطابقت ونه لري، هغه مري. هغه کمونېزم چې په یوه لاتیني هېواد کې پلی شوی، دلته د پلې کېدو وړ نه دی. ځکه، کله چې څوک یو انقلاب راولي، که خلک څومره بې عقل هم وي، باید په نظر کې ونیول شي.

د افغانستان خلک ډېر جدي مسلمانان دي. زموږ په لیډرشپ کې متاسفانه ځینې خلک داسې وو چې خلک یې ډېر په نظر کې نه نیول. زما په گومان، ایډيالوژي د اهدافو د تطبیق له پاره یوه وسیله ده. لکه ته چې ځان ته کمیس جوړوي، په خپلې اندازې به یې جوړوي، د فیل یا د میگي کمیس نه شي اغوستلای.

په افغانستان کې هېڅ کله داسې نه دي شوي چې څوک جومات وتړي او کفر اعلان کړي. مورن هم داسې نه دي کړي، خو زموږ پارټۍ ځینې اشتباهات کړي. یوه اشتباه یې دا وه چې لږ یې له ملا نه مخه بلې خوا ته واړوله. مورن ملایان له ځان سره کولای شوی، خو هغې خوا ته مورن یو دوست لرو،

چې پاکستان بلل کېږي. هغوی ملایان راوپارول او ورته یې وویل چې تا خو له انګرېز سره درې جنگه کړي، اوس هغه څوک څنگه مني چې خدای نه مني، رسول نه مني، حلال و حرام نه مني. دلته داسې کمونېزم نه و چې دین لغوه کړي او خلک په کې له خپلې خور سره واده وکړي. دوی د کمونېستانو سیاسي نظریات د دې له پاره تعقیب کړي وو چې له دهقان او کارگر سره لږه مرسته وکړي.

زموږ گوند چېي و، خو که تاسې یې پروگرامونه وگورئ، د کمونېزم یوې دورنما ته یې داسې ورکتل، چې ډېر یو لري مزل دی او په څو نسلونو کې هم شاید دوی وروڼه رسي. زموږ گوند یوه نېشنل دیموکراتیک پروگرام جوړ کړ. دوی د داسې یوه دولت طرحه وړاندې کړه، چې په هغه دولت کې وطنپاله برژوازي هم داخله وه. کمونېستان دا نه مني. ته په دې اساسي او اصولي مسایلو بحث ته غور شه چې سر دې خلاص شي چې دا څنگه کمونېستان وو. دوی د دغه ملي دیموکراتیک دولت له پاره حتی ملي برژوازي، روحانیون، petty bourgeoisie (کوچنی برژوازي)، دا ټول افشار یې په یوه دولت کې پېشنهاد کړل. دا پروگرامونه شته. تاسې د خلق گوند اوله شماره وگورئ، هلته دا لیکل شوي. موږ شخصي مالکیت نه دی ختم کړی. د تره کي د واکمنی پر مهال ویل کېږي چې د ځینو فیوډالانو ځمکي واخیستل شوي او په عامو خلکو ووېشل شوي. دا د کمونېستان په اصطلاح د پرولېتاریا د خوبنولو له پاره د شخصي مالکیت د ختمولو لومړی گام نه و؟

ژورنالېستان ډېر بد خلک دي، همدا خپله خبره تکراروي. زه درته وایم چې په افغانستان کې شخصي مالکیت نه دی لغوه شوی. موږ د ځمکو اصلاحات کړي. دغه ریفورم له موږه پنځوس کاله مخکې په جاپان کې پلي شوی دی. دا اصلاحات په ډېرو سرمایه داري هېوادونو کې هم شوي. موږ دغه اصلاحات د دې له پاره وکړل، چې دهقان هم ښه ژوند ولري. نو د ځمکو اشتراکي کول او د ځمکو اصلاحات فرق لري.

تاسې یو حکومت د دوه درې کسانو په تحلیلونو او مقالو مه تلئ. کله چې زموږ د گوند لومړی کانګره وشوه، میر اکبر خیبر له پرېکړو سره مخالفت وکړ [دلته له پرېکړو نه موخه په روسیه کې د کمونېستي انقلاب او نورو نه کاپي کول دي]. هغه وویل چې دا قافیه چې موږ ځان ته وټاکله، دا ډېره تنګه ده. په یوه وطن کې چې صنعتي کارگر نه شته، ته څنگه دغسې نظریات وړاندې کوې. د مارکس پر مهال، په المان کې دا نظر سم و، ځکه چا له کارگر سره واده هم نه کاوه او آن هديرې یې بېلې وې. په افغانستان کې، داسې کارگر چې ځان یوه طبقه وګي، نه شته.

زمور د گوند د واکمنۍ پر مهال ځينې اصلاحات رامنډ ته شول، مگر هغه اصلاحات د المان او نورو سرمايه داري نظامونو په مقايسه ډېر لږ و. اوس چې تاسې او نور ژورنالېستان مور کومونېستان گۍ، دا د پاکستان برکت دی.

تاسې وويل چې زه مسلمان يم. پرون هم مسلمان وئ؟

پرون هم مسلمان وم. هېڅ وخت خدای زما له زړه نه دی لرې شوی.

ستاسې په باور، د ثور کودتا چې په افغانستان کې د سم نظام د له منځه تلو لامل شوی او د اوږدې

بې ثباتۍ د رامنځ ته کولو لار يې هواره کړې، يوه سهوه او اشتباه وه او که نه؟

زه دې ته سهوه ځکه نه شم ويلای، ځکه، کله چې د داوود حکومت له منځه لاړ او نوی حکومت

رامنډ ته شو، زه د دې حکومت برخه شوم. که زه د داوود خان حکومت چپه کول سهوه وگم، بيا خو

له ما پوښتنه کېدای شي چې دا عقل دې ولې هغه وخت نه لاره! خو دا وایم چې زما اراده په کې نه

وه. د لیدرانو اراده نه وه. د امین په نامه یو ماجرا جوپه او لېونی سړی و چې د داوود حکومت يې

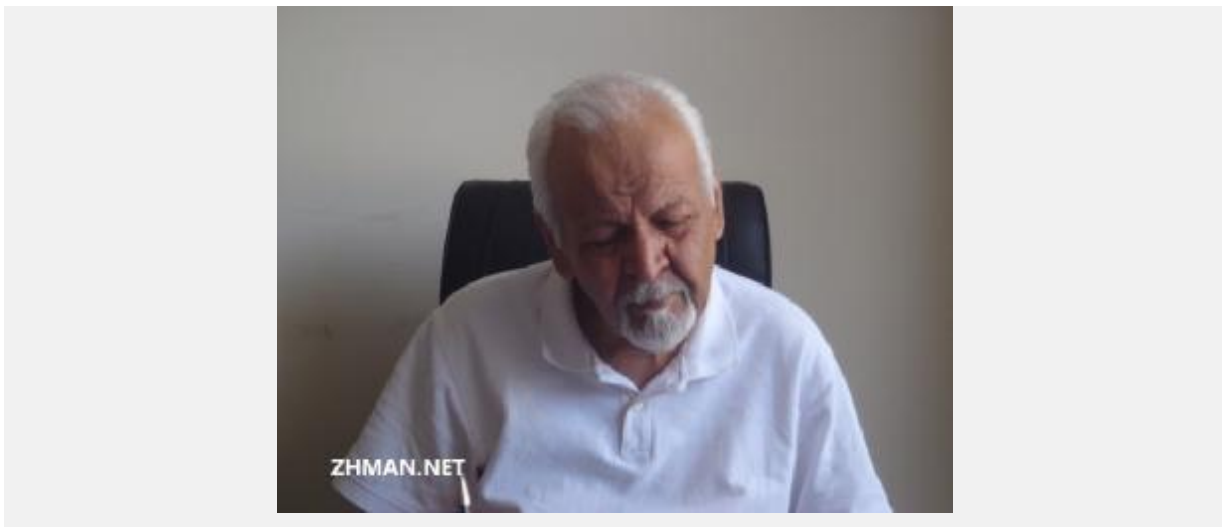
چپه کړم او زه فکر کوم چې د کوم چا اېجنېټ به و. غریبان خو ډېر هوښیار دي، زما په گومان دوی

دغسې کسان دلته دننه کړل چې خلک ووژني او دا کار بدنماه کړي او بدنماه يې کړ.

میر اکبر خیبر ولې ووژل شو؟ خیبر په دې ووژل شو، چې پر کودتا باورمن نه و. چا چې به کودتا

طرحه کړه، دی به يې مقابل کې ولاړ و. ده به ويلې چې مور دولت چپه کولای شو، بل دولت هم

اعلانولای شو، خو عادلانه دولت نه شو جوړولای.

لایق وایي چې زمور ستره ستونزه دا وه چې د رهبر هره خبره مو منله.

افغانستان ته روسان څنگه راغلل او ستاسې د گوند له لورې د دوی له راتلو سره کومه علاقه مندي

وه؟

برژنسکي او نورو پوهانو ويلي چې شورويان، امريکايانو افغانستان ته راوستل. زه له دې نظر سره موافق يم. د روسانو راتگ پلان شوی کار نه و، بلکې د ډگروال يوسف خبره، خرس په تلک کې راگير شو.

بله زمونږ د گوند خبره ده، زمونږ گوند د روسانو له راتلو سره هېڅ کله هېڅ ډول علاقه مندي نه لرله. وروسته له دې چې روسان راغلل، بيا خو مجبور وو چې ويې مني. امکان لري چې زمونږ د رهبرانو، د اشخاصو موافقه به وه، خو گوندي موافقه نه وه. حتی که زه تاسې ته يوه خبره وکړم، تعجب به وکړئ. هغه قيام چې په پايله کې يې زمونږ گوند حاکم شو، دا قيام زمونږ گوند نه دی کړی. په گوند کې دوو کسانو، چې نظامي واک ورسره و، د قيام پرېکړه کړې. مونږ هم خپل حزب نه شو خوشي کولای.

په افغانستان کې د امريکايي او روسي قواوو شتون تر منځ څه توپير ويني؟

فرق شته. روس له يوه گوند سره د تعهداتو په نتيجه کې راغی او امريکا له اوو تنظيمونو سره په اړيکه کې راغله خو کوم تعهدات نه شته. امريکا هوايي بريد وکړ او لاندې ورسره له يوې خوا دوستم، له بلې خوا د پنجشېر عزيزانو او له بلې خوا حاجي قدير پر طالبانو بريد وکړ. دلته زمونږ په څېر يو منظم هېواد نه و چې دوی وردعوت کړي.

خو امريکي يو کار وکړ، چې د نړۍ ټول واکمنان يې له ځان سره کړل. اروپايي اتحاد، روس، چين او نور له دوی سره شول او مرسته يې ورسره وکړه.

تاسې که د خپل گوند تاريخ ته په انتقادي شکل وگورئ، څه غلطی په کې ويني؟

مونږ ډېر اشتباهات وکړل. زه په تلویزيونو کې دا وایم. مونږ په يوه داسې هېواد کې کارگري گوند جوړ کړ، چې هغه هېواد کې صنعتي کارگر نه و، متشکل دهقان نه و. ما په کلي کې ډېر وخت تېر کړی. مونږ خپل فکر په کتابونو کې ليکلی او لوستی و، له خلکو سره مو نه و شريک کړی. زه هغه څوک وم چې ټول ژوند مې له خلکو سره تېر کړ. مونږ چې به کله دهقان ته وويل چې ځمکه درباندي وپشو، دوی به راه راه راکتل.

زمونږ په کلي کې يو سړی و، پردل اکا نومېده. راته يې وويل چې تاسې ځمکې وېشئ، ما ويل هو، که مونږ حکومت راوست دا کار به کوو. موخه مې اصلاحات وو. ده ويلي چې «گله! مونږ خو ځمکه نه لرو»، ما ويل تا ته به يې هم ان شا الله درکړو. ده ويلي، «دې ټولو ته خدای ورکړي. مونږ ته دې هم خدای راکړي، تاسې يې مه راکوئ». دلته منظم دهقانان نه وو چې د ځمکو تقاضا يې کړې وه. مونږ دا موضوع نه وه درک کړې.

بله دا، چې مونږ له ملايانو سره، له مذهبي آدابو او د افغاني کلتور له قبایلي او ملي برخو سره، لکه ودونه، دودونه، ننوتې.. دغو ته مو ډېره پاملرنه ونه کړه. مونږ غوښتل چې کوم آرامونونه چې مو

زړه کې وو، دغسې ټولنه جوړه کړو. دا ملایان که څه هم د خلکو خبره ژر مني او نور تکفیروي، خو له بل پلوه دوی ډېر ښه خلک دي. ملا خو مذهبي پېشوا دی، باید جومات پرې تنگ نه شي. دوی خواران هم لوړه گالي او هم تنده، بیا یې څوک مرتجع او د ټولني کثافات وېلي! مور ټول ملایان رانیولي وو چې دا بد خلک دي.

زموږ رواج دا دی، چې کله هم له خپل عقل نه استفاده نه کوو. کله چې په یوه مجلس کې جلسه کېږي، خلک هماغه لومړي کس (مشر) ته گوري چې څه وايي. دې وخت کې سړي خپل عقل جېب کې ایښی وي او ډارېږي چې که مخالفت وکړم، بیا به راته ستونزمنه شي. مور او زموږ ملگرو هم خپل عقل خپل جېب کې واچاوه او د مشرانو هره خبره مو منله. دلته کولکتيف د اشخاصو ارادې ته تسلیم شو.

یوه کیسه به درته وکړم. مور چې کله قیام وکړ، د مترقي دیموکراتانو پارټي چې د میوندوال گوند و. د ده له وفاته او زموږ له پاڅونه وروسته دوی مور سره د یو ځای کېدو غوښتنه وکړه. هغه وخت کې پولېټېکل یا سیاسي بیرو چې تر ټولو لوړه برخه وه، مور چې دار الانشا یا سکریټريټ کې وو، ور وپي غوښتو. د جلسې مشرتوب د تره کې صاحب پر غاړه و. دغه غونډه کې یې د مترقي دیموکراتانو لیک کې لیکل شوي وو چې ستاسې له پروگرام سره زموږ پروگرام هم جوړ دی. تاسې په حکومت کې زموږ تکلیف راوښیئ. تره کې صاحب ویلي چې د دې په تړاو رایه ورکړو. کله چې هغه د نظر غوښتنه وکړه، ټول منتظر وو چې تره کې صاحب څه وايي، چې دوی هم د ده نظر تایید کړي. ده نظر ونه وایه او زه یې مخاطب کړم او راته یې وویل چې ته خو ډېر خوله ور سړی یې، ستا نظر څه دی. ما ورته وویل چې دا ډېر دقیق او اصولي سند دی او زه تاسې ته مبارکي درکوم چې هغه ډلې چې په سیاست کې یې له مور سره په مخامخ جگړه کې برخه اخیسته او زموږ ډېر جدي اپوزیسیون و، هغه راغلی چې کار درسره کوم. تره کې غلی و. له نورو یې د نظر پوښتنه وکړه، بیا یې پر امین غږ وکړ. ده وویل چې زما خبره خو روښانه ده، که زما په زړه وي، دغ لس کسه دستي اعداموم. تره کې صاحب نورو ته مخ وپراوه او وپي ویلي چې انقلابي فیصله دغسې وي. بیا یې ما ته توصیه وکړه، چې «شرعیات دې هم ویلي او د ملا زوی هم یې، لږ انقلابي شه». له هغې وروسته ټولو لاس اوچت کړ او موافقه یې ورسره وکړه. ما بیا د بیا مخالفت ونه کړ چې ورته ووايم چې مور یوه ډاډه یو، د تروریستانو یوه ډله یو چې دا خلک ووژنو، او که حکومت یو؟ ما باید مخالفت کړی وای.

بیا تره کې امین ته وویل، چې وژنو یې نه، دا ډېره درنه جزا ده، امر ورکړئ چې بندیان شي. هغه خواران یې بیا بندیان کړل. وروسته بیا زه هم بندي شوم..

تاسې خو پرچم کې وئ، ځکه به بندي شوي وئ؟

نه پوهېرم، خو زه که څه هم له پرچميانو سره وم، خو په دې مشهور وم چې دی د چا خوا نه نیسي. خو زه یو سړی وم، په دوو کیشتیو نه شوم سورېدای. ما نه شوای کولای چې پر یوه وخت دواړو خواوو ته ورشم. په پرچم کې خیبر صاحب و، ما له میر اکبر خیبر سره اخلاص درلوده او د هغه له پاره په پرچم کې وم.

ستاسې په گوند کې نورې څه ستونزې وي؟

زموږ ستونزه دا وه چې شخصیت پرستي مو کوله. حتا پاکستان کې چې پارټیو ځان دیموکراتیک باله، دوی هم دیموکراتیکې نه وې. بوتو چې به څه ویل، دوی به همغه منله. بوتو به په لوی محفل کې ویسکي په سر اړاوه. هغه به ویلې چې تاسې یې مه څښئ، زه یې څښم.

موږ ملایانو پسي هم راخیستي وه. ملایان ډېر بڼه خلک دي. خو موږ په آرامه پرې نه بنودل. د امان الله خان په مقابل کې به یا لس ملایان پورته شوي وو، یا پنځلس، موږ ټولو پسي راواخیسته، چې وروسته بیا دوی تنظیمونو ته مخه کړه او هغوی هم چندان وضعه ورسره ونه کړه.

زموږ بله اشتباه دا وه چې په رسمي اخبار کې د لېنن په نامه درود خپاره شول. ما که څه هم دغه اشتباه په هغه وخت کې جدي نقاد کړه، خو اقلیت کې پاتې شوم. دغسې موضوعگانو ته هېڅ اړتیا نه وه.

مننه.

www.esalat.org